

Pravidlá kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra

Obec Belá v zmysle § 18e zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov/ § 19d zákona č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch v znení neskorších predpisov vydáva tieto „Pravidlá kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra“ (ďalej len „Pravidlá“).

I. časť Úvodné ustanovenia

1. Cieľom Pravidiel je zabezpečiť hospodárny, efektívny a účinný výkon kontroly v podmienkach územnej samosprávy obce Belá.
2. Postup podľa týchto Pravidiel sa nevzťahuje na kontrolnú činnosť vykonávanú ako súčasť riadiacej činnosti jednotlivých subjektov v podmienkach územnej samosprávy obce. Štatutárne orgány týchto subjektov zodpovedajú za vytvorenie a realizáciu funkčného a účinného systému vnútornej kontroly vo svojej pôsobnosti.
3. Postup podľa týchto Pravidiel sa nevzťahuje ani na výkon finančnej kontroly podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a audite“), ktorý je upravený pre podmienky obce Belá a ostatných subjektov v podmienkach územnej samosprávy obce, interným predpisom.

Všeobecné ustanovenia ČI. 1

1. Kontrolnou činnosťou hlavného kontrolóra podľa týchto Pravidiel sa rozumie najmä:
 - a) kontrola dodržiavania zákonnosti, účelnosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s majetkom obce Belá a majetkovými právami obce Belá, ako aj s majetkom, ktorý obec Belá užíva podľa osobitných predpisov,
 - b) kontrola príjmov, výdavkov a finančných operácií rozpočtu obce Belá,
 - c) kontrola vybavovania sťažností a petícií,
 - d) kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov vrátane všeobecne záväzných nariadení obce Belá,
 - e) kontrola splnenia opatrení na nápravu nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku, ktoré boli prijaté na základe vykonanej kontroly,
 - f) kontrola plnenia uznesení zastupiteľstva,
 - g) kontrola dodržiavania vnútorných predpisov obce Belá,
 - h) kontrola plnenia ďalších úloh ustanovených osobitnými predpismi, napr. podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov – kontrola dodržania zákonných podmienok obce Belá pri prijatí návratných zdrojov financovania, kontrola dodržiavania zákonných podmienok pri uzatváraní koncesných zmlúv.

2. Cieľom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra je zabezpečiť:

- a) predchádzanie porušovania všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných predpisov obce Belá,
- b) dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a s majetkom obce Belá,
- c) spoľahlivosť vedenia účtovníctva a výkazníctva,
- d) ochranu majetku vo vlastníctve obce Belá,
- e) odhaľovanie podvodov a nezrovnalostí a zabezpečenie nápravy,
- f) overovanie plnenia opatrení prijatých na nápravu nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku.

3. Hlavný kontrolór kontrolou overuje objektívny stav kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi obce Belá. Pri kontrole dodržiavania zákonnosti, účelnosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s verejnými financiami overuje objektívny stav kontrolovaných skutočností a ich súlad s osobitnými predpismi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú prostriedky zo zahraničia, rozhodnutiami vydanými na základe osobitných predpisov; kontroluje aj dodržanie podmienok na poskytnutie verejných prostriedkov a dodržanie podmienok ich použitia.

4. Kontrola hlavného kontrolóra sa nevzťahuje na konanie, v ktorom o právach, právom chránených záujmoch alebo o povinnostiach právnických osôb alebo fyzických osôb rozhoduje obec v správnom konaní podľa § 27 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Čl. 2

Kontrolný orgán

1. Kontrolu v zmysle týchto Pravidiel vykonáva hlavný kontrolór. Hlavný kontrolór vykonáva svoju kontrolnú činnosť na základe plánu kontrolnej činnosti.

2. Pri zostavovaní návrhu plánu kontrolnej činnosti hlavný kontrolór vychádza predovšetkým z vlastnej analýzy kontrolovaného prostredia, vlastných zistení a výsledkov z predchádzajúcich kontrol. Prihliada tiež na podnety od starostu obce Belá a poslancov obecného zastupiteľstva, tým nie je dotknuté oprávnenie obecného zastupiteľstva a starostu podľa osobitného predpisu podľa § 18f ods. 1 písm. h) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

3. Plán kontrolnej činnosti je pre hlavného kontrolóra oprávnením na výkon kontroly v podmienkach územnej samosprávy obce Belá.

4. Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra sa schvaľuje zastupiteľstvom.

5. Pri výkone kontroly je hlavný kontrolór povinný postupovať tak, aby neboli dotknuté práva a právom chránené záujmy kontrolovaných subjektov.

Čl. 3

Prizvaná osoba a úhrada nákladov vzniknutých v súvislosti s účasťou na kontrole

1. Obec Belá na návrh hlavného kontrolóra môže na účasť na kontrole prizvať zamestnancov iných orgánov verejnej správy, zamestnancov iných právnických osôb a iné fyzické osoby s ich súhlasom, ak je ich odbornosť alebo iná spôsobilosť pre účasť na kontrole nevyhnutná alebo ak je to odôvodnené osobitou povahou kontroly.
2. Účasť prizvaných osôb na kontrole sa považuje za iný úkon vo všeobecnom záujme.
3. Náklady vzniknuté v súvislosti s účasťou na kontrole prizvanej osobe uhrádza obec.
4. Prizvanie zamestnancov iných orgánov verejnej správy alebo iných právnických osôb alebo fyzických osôb (ďalej len „prizvané osoby“) podlieha predchádzajúcemu schváleniu štatutárneho orgánu obce Belá alebo zastupiteľstva. Na tento účel musia byť súčasne vyčlenené finančné prostriedky v rozpočte obce Belá, a to vykonaním zmeny rozpočtu.
5. Za náklady podľa odseku 3 sa považuje náhrada mzdy, prípadne platu vo výške priemerného zárobku a náhrady podľa osobitného predpisu, napr. zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v z. n. p.
6. Poslanec zastupiteľstva je oprávnený zúčastňovať sa na kontrolách, ktoré vykonáva hlavný kontrolór v súlade s § 25 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.
7. Poslanec zastupiteľstva nevykonáva kontrolnú činnosť, nie je kontrolným orgánom, a teda nie je zodpovedný za vykonanie kontroly a za jej výsledky.
8. Poslanec zastupiteľstva má pri kontrolách, na ktorých sa zúčastňuje, postavenie zúčastnenej osoby (postavenie pozorovateľa).

Čl. 4

Kontrolované subjekty a tretie osoby

1. Kontrolovanými subjektmi podľa týchto Pravidiel sú:
 - a) obecný úrad,
 - b) rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené obcou Belá,
 - c) právnické osoby, ktorých zakladateľom je obec Belá alebo v ktorých má obec majetkovú účasť, a iné osoby, ktoré nakladajú s majetkom obce alebo ktorým bol majetok obce prenechaný na užívanie, a to v rozsahu dotýkajúcom sa tohto majetku,
 - d) osoby, ktorým boli z rozpočtu obce poskytnuté účelové dotácie, návratné alebo nenávratné finančné výpomoci podľa osobitného predpisu, napr. zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., a to v rozsahu nakladania s týmito prostriedkami.
2. Tretie osoby sú osoby, od ktorých je hlavný kontrolór oprávnený vyžadovať predloženie dokladov, poskytnutie informácií a vysvetlení súvisiacich s kontrolou v kontrolovanom subjekte, ak je to nevyhnutné na dosiahnutie účelu a cieľa kontroly.

II. časť **Pravidlá kontrolnej činnosti**

Čl. 5 **Oprávnenia a povinnosti hlavného kontrolóra**

1. Hlavný kontrolór pri výkone kontrolnej činnosti postupuje podľa pravidiel ustanovených osobitným predpisom – § 20 až § 27 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a týchto Pravidiel.
2. Hlavný kontrolór je povinný po ukončení kontroly predložiť správu hlavného kontrolóra o výsledku ukončených kontrol priamo na najbližšie zasadnutie zastupiteľstva.
3. Hlavný kontrolór je povinný na požiadanie bezodkladne sprístupniť výsledky ukončených kontrol poslancom zastupiteľstva alebo starostovi obce.
4. Hlavný kontrolór je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone kontroly. Táto povinnosť trvá aj po skončení funkčného obdobia hlavného kontrolóra a po skončení pracovného pomeru.
5. Hlavného kontrolóra zbaví povinnosti zachovávať mlčanlivosť zastupiteľstvo uznesením.
6. Poskytovanie informácií o priebežných zisteniach počas výkonu kontroly je zo strany hlavného kontrolóra neprípustné.

Čl. 6 **Oprávnenia a povinnosti kontrolovaného subjektu**

1. Oprávnenia a povinnosti kontrolovaného subjektu a jeho zamestnancov sú ustanovené osobitným predpisom § 20 až § 27 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Čl. 7 **Dokumentácia z kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra**

1. Dokumentáciu z kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra tvoria:
 - a) písomné oznámenie o začatí kontroly spolu s písomným vyžiadaním originálov dokladov a úplnej a kompletnej dokumentácie potrebnej na vykonanie kontroly,
 - b) návrh správy o výsledku kontroly alebo návrh čiastkovej správy o výsledku kontroly (ďalej len „návrh správy“) a správa o výsledku kontroly alebo čiastková správa o výsledku kontroly (ďalej len „správa“),
 - c) správa o výsledku kontroly alebo čiastková správa o výsledku kontroly.

2. Návrh čiastkovej správy a čiastkovú správu môže hlavný kontrolór vypracovať, ak:

- a) je potrebné skončiť kontrolu v časti predmetu kontroly,
- b) je potrebné bez zbytočného odkladu prijať opatrenia na nápravu zistených nedostatkov a odstrániť príčiny ich vzniku alebo
- c) vykonáva kontrolu vo viacerých kontrolovaných subjektoch.

3. O zistených nedostatkoch z kontroly hlavný kontrolór vypracuje návrh správy a správu.

4. Ak neboli zistené nedostatky, hlavný kontrolór vypracuje správu.

5. Správa vypracovaná podľa odseku 4 Pravidiel obsahuje najmä:

- a) označenie hlavného kontrolóra a prizvaných osôb, ak boli prizvané,
- b) označenie kontrolovaného subjektu,
- c) predmet a cieľ kontroly,
- d) kontrolované obdobie,
- e) miesto a čas vykonania kontroly,
- f) dátum vyhotovenia správy,
- g) mená a priezviská hlavného kontrolóra a prizvaných osôb, ak boli prizvané, a ich podpisy,
- h) dátum a podpis potvrdzujúci vrátenie dokladov zo strany hlavného kontrolóra,
- i) dátum oboznámenia kontrolovaného subjektu so správou,
- j) dátum a podpis potvrdzujúci prevzatie správy kontrolovaným subjektom.

6. Návrh správy vypracovaný podľa odseku 3 Pravidiel obsahuje náležitosti podľa §22 ods. 3 zákona o finančnej kontrole.

7. Hlavný kontrolór je povinný: oboznámiť kontrolovaný subjekt s návrhom správy jeho doručením, ak boli zistené nedostatky a poučiť ho o možnosti podať v určenej lehote písomné námietky k:

- a) zisteným nedostatkom,
- b) navrhnutým odporúčaniam,
- c) lehote na prijatie opatrení a predloženie písomného zoznamu opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku uvedených v návrhu správy,
- d) lehote na splnenie prijatých opatrení uvedených v návrhu správy.

8. Ak kontrolovaný subjekt k zisteným nedostatkom, k navrhnutým odporúčaniam, k lehote na prijatie opatrení a predloženie písomného zoznamu opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku uvedených v návrhu správy a k lehote na splnenie prijatých opatrení uvedených v návrhu správy:

- a) v lehote určenej hlavným kontrolórom nevznesie námietky, považujú sa zistené nedostatky, navrhnuté odporúčania, ako aj lehota na prijatie opatrení a predloženie písomného zoznamu opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku uvedených v návrhu správy a lehota na splnenie prijatých opatrení uvedených v návrhu správy za akceptované,
- b) v lehote určenej hlavným kontrolórom vznesie písomné námietky, má hlavný kontrolór povinnosť preveriť opodstatnenosť námietok k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam a k lehote na prijatie opatrení a predloženie písomného zoznamu opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku uvedených v návrhu správy a k lehote na splnenie prijatých opatrení uvedených v návrhu správy.

9. Po preverení opodstatnenosti námietok hlavný kontrolór:

- a) opodstatnené námietky zohľadní v správe,
- b) neopodstatnené námietky v správe nezohľadní a oznámi ich neopodstatnenosť (uvedie dôvody) v správe.

10. Správa vypracovaná podľa odseku 3 Pravidiel obsahuje najmä:

- a) označenie hlavného kontrolóra a prizvaných osôb, ak boli prizvané,
- b) označenie kontrolovaného subjektu,
- c) predmet a cieľ kontroly,
- d) kontrolované obdobie,
- e) miesto a čas vykonania kontroly,
- f) dátum doručenia návrhu správy na oboznámenie kontrolovanému subjektu,
- g) informáciu o tom, či kontrolovaný subjekt podal námietky k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam, k lehote na prijatie opatrení a predloženie prijatých opatrení na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku a k lehote na predloženie písomného zoznamu opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku uvedených v návrhu správy a k lehote na splnenie prijatých opatrení uvedených v návrhu správy a spôsob vyrovnania týchto námietok,
- h) opis zistených nedostatkov spolu s ich odôvodnením a pri porušení osobitných predpisov označenie konkrétnych ustanovení, ktoré boli porušené, spolu s odporúčaniami navrhnutými na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku so zohľadnením opodstatnenosti podaných námietok,
- i) zoznam príloh preukazujúcich nedostatky,
- j) lehotu na prijatie opatrení na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku,
- k) lehotu na predloženie písomného zoznamu opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku,
- l) lehotu na splnenie prijatých opatrení,
- m) dátum vyhotovenia správy,
- n) mená a priezviská hlavného kontrolóra a prizvaných osôb, ak boli prizvané, a ich podpisy,
- o) dátum a podpis potvrdzujúci vrátenie dokladov zo strany hlavného kontrolóra,
- p) dátum oboznámenia kontrolovaného subjektu so správou,
- q) dátum a podpis potvrdzujúci prevzatie správy kontrolovaným subjektom.

11. Oznámenie o začatí kontroly spolu s vyžiadaním originálov dokladov a úplnej a kompletnej dokumentácie potrebnej k vykonaniu kontroly, návrh správy, správa a iné doklady vyhotovené v rámci výkonu kontroly hlavný kontrolór doručuje osobne, elektronickou poštou alebo prostredníctvom Slovenskej pošty. Kontrolovaný subjekt doručuje hlavnému kontrolórovi požadované doklady, vyjadrenia a ďalšiu dokumentáciu osobne, elektronickou poštou alebo prostredníctvom Slovenskej pošty. O spôsobe doručenia rozhodne hlavný kontrolór v závislosti od konkrétneho prípadu.

12. Oznámenie o začatí kontroly spolu s vyžiadaním originálov dokladov a úplnej a kompletnej dokumentácie potrebnej k vykonaniu kontroly, návrh správy, správa a iné doklady vyhotovené v rámci výkonu kontroly sa považujú za registratúrne záznamy, s ktorými sa nakladá spôsobom podľa registratúrneho poriadku a registratúrneho plánu obce Belá.

13. Oznámenie o začatí kontroly spolu s vyžiadaním originálov dokladov a úplnej a kompletnej dokumentácie potrebnej na vykonanie kontroly, návrh správy, správa a iné doklady vyhotovené v rámci výkonu kontroly sú úradnými písomnosťami, ktorých ďalšie rozširovanie je bez súhlasu hlavného kontrolóra neprípustné.

Čl. 8
Ukončenie kontroly

1. Kontrola je ukončená dňom zaslania správy alebo dňom prevzatia správy. Zasláním čiastkovej správy alebo dňom prevzatia čiastkovej správy je skončená tá časť, ktorej sa čiastková správa týka.
2. Ak sú po skončení kontroly zistené chyby v písaní, počítaní alebo iné zjavné nesprávnosti, správa alebo čiastková správa sa opraví a časť správy alebo čiastkovej správy, ktorej sa oprava týka, sa zašle kontrolovanému subjektu a všetkým, ktorým bola pôvodná správa alebo čiastková správa zaslaná.

Čl. 9
Správa hlavného kontrolóra o výsledkoch ukončených kontrol

1. Hlavný kontrolór predkladá priamo zastupiteľstvu na jeho najbližšom zasadnutí správu o výsledkoch ukončených kontrol.
2. Správa o výsledkoch ukončených kontrol predkladaná zastupiteľstvu sa vyhotovuje ako verejný informatívny materiál, ktorý v skrátenej forme sumarizuje predmet kontroly a jej účel, zistené skutočnosti, kontrolné zistenia, navrhované odporúčania alebo opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a ich príčin prijaté vedúcim kontrolovaného subjektu.
3. Správa o výsledkoch ukončených kontrol predkladaná zastupiteľstvu sa zverejňuje na webovom sídle obce Belá.

III. Časť

Čl. 10
Prechodné ustanovenia

1. Na kontroly začaté pred účinnosťou týchto Pravidiel sa vzťahujú ustanovenia doterajších Pravidiel.

Čl. 11
Záverečné a zrušovacie ustanovenia

1. Tieto Pravidlá boli schválené uznesením zastupiteľstva č. 31/2023 zo dňa 20.04.2023 a nadobúdajú účinnosť dňa 21.04.2023.

V Belej dňa 20.04. 2023

.....

Starosta obce